

## СПЕЦИАЛНОСТ СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ

### МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА ПО СОЦИАЛНА РАБОТА ПРИ СОЦИАЛНОЗНАЧИМИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

**Образователно-квалификационна степен:** магистър

**Професионална квалификация:** магистър по социална работа при социалнозначими заболявания

**Срок на обучение:** 1 година (2 семестъра)

**Форма на обучение:** задочна

**Условия за прием:** завършена ОКС „бакалавър” или „магистър” в професионално направление 3.4. Социални дейности и ОКС „бакалавър” или „магистър” по професионално направление 3.2. Психология, среден успех от дипломата за завършено висше образование не по-нисък от „добър”.

Професионално направление 3.4. Социални дейности в Югозападния университет „Неофит Рилски” е акредитирано от Националната агенция за оценяване и акредитация, в съответствие с чл. 77 (1) и (2) от Закона за Висшето образование на 16.07.2018 г. и на основание обща оценка 9,26 (девет двадесет и шест и шест години).

Програмата по „Социална работа при социалнозначими заболявания” разширява и задълбочава фундаменталната, широкопрофилна и специализирана подготовка по социални дейности, придобита в бакалавърската степен. Завършилите програмата получават широка интердисциплинарна подготовка, съчетаваща знания, умения и компетенции в областта на социалната работа при специфични социални проблеми, възникващи при социалнозначими заболявания. Поставен е акцент върху интердисциплинарните подходи и крос-секторното взаимодействие между здравната система и социалните структури. Основната цел на този вид социална дейност е да подпомага лица, семейства и групи, страдащи или свързани със страдащи от социалнозначими заболявания. Многообразието на този вид подпомагаща работа изисква познания за непосредствена и превантивна подкрепа на пациенти и техните близки.

#### Области на професионална реализация

В процеса на своето обучение и научно-изследователска дейност завършилият програмата по „Социална работа при социалнозначими заболявания” е подготвен да работи като:

- организатор, ръководител или специалист във всички социални структури;
- организатор, ръководител или специалист във всички системи, в които има регламентирана длъжност, изискваща осъществяване на социални дейности (НОИ, НЗОК, здравеопазване, съдебна, правоохранителна и др.);
- преподавател, изследовател, научен работник и др..

Успешно завършилият ОКС „Магистър”, по социална работа при социалнозначими заболявания могат да продължат обучението си у нас и в чужбина в програми за придобиване на ОКС „Магистър” по други специалности и в програми за придобиване на ОНС „Доктор”.

#### 1. За да получат образователната степен „Магистър” по социална работа при социалнозначими заболявания, завършилият трябва да демонстрират следните знания:

1.1. Широк спектър от специализирани знания за причините, разпространението, превенцията и рехабилитацията на социалнозначими заболявания.

- 1.2. Знания за ефективни и иновативни индивидуални и общностни подходи за работа с лица със социалнозначими заболявания, с техните близки и общността като цяло.
- 1.3. Познаване на законодателството и нормативната уредба и значението на междусекторното партньорство в практиката при социалнозначими заболявания.
- 1.4. Критично осъзнаване на връзката и взаимодействието между здравните и социалните аспекти на социалнозначимите заболявания.
- 1.5. Ролята и приложението на съвременните информационни и комуникационни технологии в планирането, изпълнението, мониторинга и управлението на социалните дейности.
- 1.6. Значението на критичното мислене и саморефлексията при определянето на планове за лично образователно и квалификационно усъвършенстване.

## **2. Завършилите образователната степен „Магистър” по социална работа при социалнозначими заболявания следва да притежават умения за:**

- 2.1. Използване на широк набор от съвременни методи и подходи, доказали своята ефективност при работа с индивиди, семейства, групи и общности.
- 2.2. Анализ и диагностика на проблемите, формулиране и застъпничество в областта на законодателството и нормативната уредба в областта на закрилата и подкрепата на лица със социалнозначими заболявания и техните близки.
- 2.3. Анализ и отчитане на въздействието на неравенството, дискриминацията и социалното изключване, както и на взаимодействието между здравни и социални фактори в превенцията и рехабилитацията на социалнозначимите заболявания.
- 2.4. Решаване на конкретни медико-социални проблеми.
- 2.5. Организиране и ръководене реализирането на социалноздравни проекти, мениджмънт и ръководство при провеждане на медико-социални проучвания.
- 2.6. Използване на информационните и комуникационните технологии и техники за професионална комуникация, съхранение и обработка на данни, извличане и търсене на информация, провеждане на проучвания, анализ и интерпретиране на данни в статистически контекст, управление на ресурсите.
- 2.7. Критично отношение към собственото поведение и поемане на отговорност за по-нататъшно и продължаващо придобиване на знания и умения.
- 2.8. Умения за работа в екип и организационни умения.
- 2.9. Спазване на етичните и професионалните стандарти.

## **3. При успешно завършване на образователната степен „Магистър” по социална работа при социалнозначими заболявания квалифицираните специалисти трябва да покажат компетенции за:**

- 3.1. Прилагане на теоретично-обосновани индивидуални и общностни подходи и методи на работа в социалната практика, критична оценка и анализ на доказателствата за ефективна практика.
- 3.2. Инициативност и аргументирани предложения за развитието на законодателството, политиките и практиката в областта на социалните дейности при социалнозначими заболявания.
- 3.3. Идентифициране, критично осмисляне, разработване и прилагане на ефективни стратегии, програми и проекти за подкрепа на лица със социалнозначими заболявания и техните близки.
- 3.4. Управление и контрол върху собствената работа в контекста на политиките и променящите се изисквания на организацията и средата.
- 3.5. Комуникация в устен, писмен и електронен формат с индивиди, семейства, групи.

**СТРУКТУРА НА УЧЕБЕН ПЛАН  
МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА СОЦИАЛНА РАБОТА ПРИ  
СОЦИАЛНОЗНАЧИМИ ЗАБОЛЯВАНИЯ**

| <b>Първи семестър</b>                                               | <b>ECTS<br/>кредити</b> | <b>Втори семестър</b>                                                               | <b>ECTS<br/>кредити</b> |
|---------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| Теоретични основи на социалната дейност                             | 4.0                     | Социална работа при социалнозначими заболявания                                     | 4.0                     |
| Диференциална диагностика в социалната работа                       | 4.0                     | Работа в екип.                                                                      | 2.0                     |
| Социална подкрепа на групите                                        | 4.0                     | Супервизия в социалната работа.                                                     | 3.0                     |
| Методология и методика на научните изследвания в социалната дейност | 4.0                     | Токсикомании                                                                        | 2.0                     |
| Етика в социално-здравната дейност и управленска етика              | 3.0                     | Организация на взаимодействие между здравната и социална система                    | 2.0                     |
| Избираема дисциплина от първа група                                 | 3.0                     | Избираема дисциплина от втора група                                                 | 2.0                     |
| Избираема дисциплина от първа група                                 | 3.0                     | Избираема дисциплина от втора група                                                 | 15.0                    |
| Практика                                                            | 5.0                     | Дипломиране:<br>Държавен теоретичен изпит (писмен)<br>или Защита на дипломна работа |                         |
|                                                                     | <b>Общо 30.0</b>        |                                                                                     | <b>Общо 30</b>          |
| <b>Избираеми дисциплини от първа група</b>                          |                         | <b>Избираеми дисциплини от втора група</b>                                          |                         |
| Комуникация и комуникативен тренинг                                 | 3.0                     | Информационни аспекти на социалните дейности                                        | 2.0                     |
| Посредничество в разрешаване на конфликти                           | 3.0                     | Психологични защити и невербална комуникация                                        | 2.0                     |
| Промоция на здраве                                                  |                         | Социални дейности в екстремални условия                                             | 2.0                     |
| Репродуктивно поведение и демографска политика                      | 3.0                     | Публично-частно партньорство                                                        | 2.0                     |
| Връзки с обществеността                                             | 3.0                     | Трудова и социална рехабилитация                                                    | 2.0                     |
|                                                                     | 3.0                     |                                                                                     |                         |

**ОБЩ КРЕДИТ ЗА МАГИСТЪРСКАТА ПРОГРАМА: 60 КРЕДИТА**

## АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИТЕ ДИСЦИПЛИНИ

### I. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

#### ТЕОРЕТИЧНИ ОСНОВИ НА СОЦИАЛНАТА ДЕЙНОСТ

**ECTS кредити: 4.0**

**Форма на оценяване:** писмен изпит

**Семестър: I**

**Общ хорариум:** 23л+0су+0пу

**Статут на дисциплината:** задължителна

**Методическо ръководство:**

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

**Лектори:** доц. д-р Виктория Сотирова; гл. ас. д-р Мария Стойкова

**E-mail:** [viktoria\\_sotirova@swu.bg](mailto:viktoria_sotirova@swu.bg); [m\\_stoikova@swu.bg](mailto:m_stoikova@swu.bg)

#### **Анотация:**

Учебната дисциплина “Теоретични основи на социалната дейност” е основна за обучението на магистрите по проблемите на социалната дейност и социалната работа при социалнозначими заболявания. В курса са залегнали знания, разкриващи „парадигмата“, базови понятия и термини на социалната дейност, както и методологичните и технологични знания и задачи на тази дейност. Разглежда се необходимостта от разработването на проблематиката, методологията и технологията на социалната дейност, в частност социалната работа и социалното управление - политика и мениджмънт. Анализират се от една страна причините за формирането на социалните проблеми и рискове, а от друга подходите, методите и средствата за тяхното решаване.

#### **Съдържание на учебната дисциплина:**

Лекционният курс по “Теоретични основи на социалната дейност” цели студентите да получат задълбочена информация за парадигмата и проблематиката, методологията и технологията на социалната дейност, да се очертаят и обосноват техните характерни елементи и на тази основа да се опишат по-подробно отделните елементи и подсистеми на социалната система за закрила и подкрепа на лицата, семействата и групите.

Основен акцент ще се постави на проблематика и методологията на дейността.

Съдържанието на лекционния курс, неговата структура, различните актуални проблеми, формулираните проблемни задачи, целят създаване на максимални възможности за активизиране на самостоятелната и изследователската работа на студентите.

#### **Технология на обучението и оценяване:**

В лекциите ще се прилага диалектически и общосистемен подход, с анализиране на общото и частното в социалната дейност, нейните компоненти, обекти, подходи, принципи, методи, средства, цели, функции и задачи. У студентите ще се изгражда методологично и технологично отношение към същността и съдържанието на социалната работа и управление. Лекционният курс се провежда, съчетавайки традиционно утвърдения класически начин на преподаване с използване на аналитичния метод и метода на наблюдение, беседа и интерактивни методи на работа (индивидуална и групово работа, контент анализ, каросел, изработване на постери и колажи и др.).

В процеса на обучение студентите получават текуща оценка от представени теоретични разработки.

Изпитът е под формата на тест и обхваща материала от лекции. Съдържа отворени и затворени въпроси, които имат различна тежест. Критериите, съобразно които се оценяват отговорите на зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация.

## **ДИФЕРЕНЦИАЛНА ДИАГНОСТИКА В СОЦИАЛНАТА РАБОТА**

**ECTS кредити: 4.0**

**Форма на оценяване:** писмен изпит

**Семестър:** I

**Общ хорариум:** 15л+0су+0пу

**Статут на дисциплината:** задължителна

**Методическо ръководство:**

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

**Лектори:** гл. ас. д-р Йоанна Цветанова

**E-mail:** [ytzvetanova@swu.bg](mailto:ytzvetanova@swu.bg)

### **Анотация:**

Познанията в областта на диференциалната диагностика в социалната работа са необходими за студентите поради съществените особености на бъдещата им работа с пациенти /клиенти/, социално нуждаещи се лица, маргинални групи, лица с девиантно поведение. Учебната дисциплина има за цел да осигури фундаментална подготовка в една основна насока – диференциалната диагностика в социалната работа.

### **Съдържание на учебната дисциплина:**

Увод в специалността. Основни термини и понятия в диференциалната диагностика. Принципи и методи на диагностициране в социалната работа. Теории за социално поведение. Социално възпитание и социално развитие. Социално-педагогически аспекти на личността. Неформални групи и проблеми на социалното възпитание. Етопедията – клон на социалната педагогика. Отклонения от нормалното поведение. Особенности на личността на подрастващите с девиантно поведение. Социална диагностика на алкохолизма. Социална диагностика на наркоманията

Социална диагностика на болни от спин. Социална диагностика на лица с физически увреждания. Социална диагностика на лица с психически увреждания. Социална диагностика на деца в риск. Социална диагностика на жени, подложени на сексуално и физическо насилие. Социална диагностика на безработни. Социална диагностика на социално нуждаещи се лица. Социална диагностика на бежанци. Социална диагностика на лица, лишени от свобода.

### **Технология на обучението и оценяване:**

Лекционният курс се провежда, съчетавайки традиционно утвърдения класически начин на преподаване с използване на аналитичния метод и метода на наблюдение, беседа и интерактивни методи на работа (индивидуална и групово работа, контент анализ, каросел, изработване на постери и колажи и др.). Изпитът е писмен с отчитане на текущата оценка през семестъра.

## **СОЦИАЛНА ПОДКРЕПА НА ГРУПИТЕ**

**ECTS кредити: 4.0**

**Форма на оценяване:** писмен изпит

**Семестър:** I

**Общ хорариум:** 15л+7су+0пу

**Статут на дисциплината:** задължителна

**Методическо ръководство:**

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

**Лектор:** гл. ас. д-р Мария Стойкова

**E-mail:** [m\\_stoikova@swu.bg](mailto:m_stoikova@swu.bg)

**Анотация:**

Програмата на курса по „Социална подкрепа на групи“ е предназначена за студенти в магистърска степен в професионално направление Социални дейности и квалификация Магистър по социална работа при социалнозначими заболявания. Курсът разглежда групата като обект на социална подкрепа, методологията и технологията за социална подкрепа на групи, подходи, методи и техники на социална подкрепа в група, умения за работа в малка група. Целта е студентите да придобият знания и умения за ефективна социална подкрепа на групи.

**Съдържание на учебната дисциплина:**

Понятие за група. Групата като обект на социална подкрепа. Подходи за работа с група. Видове групи в социалната работа. Групата като система за взаимопомощ. Социално-психологическа характеристика на малките групи. Технология на социалната подкрепа за малки групи: цели, принципи, правила. Технологични етапи на груповата работа. Основни методи и техники за работа в група. Умения и компетентност на социалния работник в подкрепата на групи.

**Технология на обучението и оценяване:**

Лекционният курс се провежда чрез използването на традиционни и съвременни методи, интерактивни методи за преподаване и учене, като: лекция, мултимедийна презентация, дискусия, ролева игра, учене чрез правене и пр. Използват се резултати от собствени изследвания и практическия опит на преподавателя. Семинарите целят прилагане на отделни методи и техники в практически контекст самостоятелно или с подкрепата на преподавателя.

Изпитът е писмен, под формата на тест и обхваща материала от лекции и семинарните упражнения. Съдържа отворени и затворени въпроси, които имат различна тежест, която е предварително посочена.

Преподавателят запознава студентите се с критериите за оценяване преди провеждането на изпита. Критериите за “верен” отговор се съобщават в аудиторията веднага, след предаването на писмените работи.

В пандемична обстановка или при невъзможност за присъствено провеждане изпитът и поправките ще се провеждат онлайн, чрез избрана от преподавателя онлайн система.

## **МЕТОДОЛОГИЯ И МЕТОДИКА НА НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ В СОЦИАЛНАТА ДЕЙНОСТ**

**ECTS кредити:** 4.0

**Форма на оценяване:** писмен изпит

**Семестър:** I

**Общ хорариум:** 15л+8су+0пу

**Статут на дисциплината:** задължителна

**Методическо ръководство:**

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

**Лектор:** проф. д-р Васка Станчева-Попкостадинова

**E-mail:** [v\\_stancheva@swu.bg](mailto:v_stancheva@swu.bg)

**Анотация:**

Целта на лекционния курс е студентите да придобият знания и умения по отношение методологическата рамка за създаване на изследване в областта на социалната работа; за използваните количествени и качествени методи в сферата на изследванията и практиката в социалните дейности; общите статистически методи за обработка на данни; структурата на едно изследване и подготовката на научен текст.

**Съдържание на учебната дисциплина:**

Наука и социална работа. Понятия за научно-информирано обучение и практика, основана на доказателства за ефективност; Как се провежда едно изследване: формулиране на изследователски проблем, елементи на изследването, изследователски инструментариум; Изследователски дизайни: пилотни проучвания, експериментални дизайни; Изследователски дизайни: изследване на случай, оценка на програма; Вторичен, контент, исторически и сравнителен анализ; Качествени методи за изследване в социалната работа: принципи и анализ на резултати; Анализ на количествени данни.

**Технология на обучението и оценяване:**

Лекционният курс се провежда чрез използването на традиционни и съвременни интеракционни методи за преподаване и учене, като: лекция, мултимедийни презентации, дискусия върху научни статии и пр. Използват се резултати от собствени изследвания и практическия опит на преподавателя. Семинарите упражнения целят прилагане на отделни изследователски методи и техники в практически контекст самостоятелно или с подкрепата на преподавателя.

Изпитът е писмен с отчитане на текущата оценка през семестъра.

**ЕТИКА В СОЦИАЛНО-ЗДРАВНАТА ДЕЙНОСТ И УПРАВЛЕНСКА ЕТИКА**

**ECTS кредити:** 3.0

**Форма на оценяване:** писмен изпит

**Семестър:** I

**Общ хорариум:** 7л+8су+0пу

**Статут на дисциплината:** задължителна

**Методическо ръководство:**

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

**Лектор:** проф. д-р Васка Станчева–Попкостадинова, д.м.

**E-mail:** [v\\_stancheva@swu.bg](mailto:v_stancheva@swu.bg)

**Анотация:**

В лекционния курс се разглеждат основни аспекти от медицинската етика, деонтологията и управленската етика. Целта на обучението е да формира: обща нравствена култура, мотивация за интегриране на етичните принципи в социалната практика; изграждане на практически умения за професионално общуване, съобразно действащите морални правни норми и професионални кодекси в различни етично-деонтологични ситуации в социалната практика.

Очаква се чрез обучението да се формират възможности за оценка и самооценка, модели на взаимоотношения, разбиране правата на пациента, както и необходимостта от

конфиденциалност при упражняване на професионалната дейност; да се придобият знания за медико-деонтологичните проблеми в съвременната социална практика, законови и морални норми, дълг и отговорност при професионални правонарушения, етико-деонтологични проблеми в началото и края на живота.

#### **Съдържание на учебната дисциплина:**

Въведение в медицинската етика - кратък исторически преглед. Теории и основни принципи на медицинската етика. Милосърдието в социалната практика. Етични кодекси в медицинската практика - обща характеристика. Основни цели и принципи - кратък исторически преглед. Съвременни етични кодекси. Права на пациента. Пациентски организации. Морално-етични проблеми при терминални състояния. Етични аспекти на евтаназията и асистираното самоубийство – концептуален преглед. Видове евтаназия. Исторически преглед и съвременно състояние на легализиране на евтаназията.

#### **Технология на обучението и оценяване:**

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на интерактивни методи, видеопрезентации. В преподаването се използват примери от практиката на титуляря на дисциплината.

По време на семинарите се предвижда обсъждане на казуси, видеоанализ и ситуационни задачи. Семинарните занятия се провеждат под формата на полуструктурирани дискусии с моделиращата роля на преподавателя по темите от лекционния курс.

Самостоятелната подготовка предвижда: подготовка за семинарните упражнения по всяка тема /план-конспекти; методики и др./; анотирана библиография по теми от лекционния курс; есе; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост по теми от лекционния курс.

Изпитът е писмен. Той включва два теоретични въпроса от лекционния курс. Окончателната оценка се формира от резултатите от оценка на задачите за извънаудиторна заетост и присъствието на лекции и семинари и оценката от изпита.

### **СОЦИАЛНА РАБОТА ПРИ СОЦИАЛНОЗНАЧИМИ ЗАБОЛЯВАНИЯ**

**ECTS кредити:** 4.0

**Форма на оценяване:** писмен изпит

**Семестър:** II

**Общ хорариум:** 15л+8су+0пу

**Статут на дисциплината:** задължителна

**Методическо ръководство:**

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

**Лектор:** доц. д-р Росен Калпачки, д.м.

**E-mail:** [rosen\\_kalpachki@swu.bg](mailto:rosen_kalpachki@swu.bg)

#### **Анотация:**

Учебната програма по социална работа при социалнозначими заболявания е съобразена със спецификата на специалността „Социална работа при социалнозначими заболявания” във Факултет по „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“ при ЮЗУ ”Неофит Рилски” – гр. Благоевград. Вниманието на студентите магистри от специалност „Социална работа при социално значими заболявания” ще бъде насочено предимно към изясняване на предмета на социалнозначимите заболявания, техния характер, рискови фактори за възникването им, социалните фактори на здравето, съвременните концепции за индивидуалното и обществено здраве, показателите на обществено здраве.

**Целта** на курса е да насочи вниманието на студентите към изясняване характера на социалнозначимите заболявания, които могат да бъдат определени като болести на съвременния начин на живот, рисковите фактори за възникването им и да се подчертае голямото им значение за личната и обществена профилактика, с цел подпомагане на лица, семейства и групи, страдащи или свързани със страдащи от социално- значими заболявания. като артериална хипертония, захарен диабет, остеопороза, исхемична болест на сърцето, мозъчно-съдова болест, битов травматизъм, алкохолизъм, депресии, хронична обструктивна белодробна болест, язвена болест, хепатити, различни видове зависимости и др.

**Задачите** на курса са:

- изясняване характера на социалнозначимите заболявания, а именно: болестите на кръвообращението, злокачествените заболявания, хроничните заболявания на дихателната система, туберкулозата, травми и злополуки, болести на нервната система и сетивните органи, захарен диабет и психични разстройства. Нараства и ролята на хроничните неинфекциозни заболявания.
- да се допринесе за утвърждаването на здравословен начина на живот.

**Съдържание на учебната дисциплина:**

Определение за социалнозначими заболявания. Критерии за социалнозначими заболявания. Социалнозначими заболявания в различни страни. Социалнозначими заболявания в България. Рискови фактори. Тенденции за заболяемостта в света. Рисква констелация на българското население. Хипотези за увеличената смъртност на българското население. Тютюнопушенето като рисков фактор. Нерационалното хранене като рисков фактор за смъртността в България. Артериална хипертония като рисков фактор. Измерване тежестта на заболяванията.

**Технология на обучението и оценяване:**

Лекционният курс се провежда с използването на достатъчно по количество и качество информация – поднасяне на информацията от лектора и стимулиране на студентите да участват активно с въпроси и коментари при необходимост. Информационно и ресурсно осигуряване за лекционния материал. При необходимост се използва аудио-визуална техника – видео проектор.

Семинарните упражнения се провеждат основно чрез използване на интерактивни методи на преподаване и учене, включващи схеми, видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли, групови дискусии, обсъждане на казуси, работа по случаи, проучване на литература по предварително зададена тема.

Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра. Текущият контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми, разработване на самостоятелни казуси и участие в ролеви игри.

## **РАБОТА В ЕКИП. СУПЕРВИЗИЯ В СОЦИАЛНАТА РАБОТА**

**ECTS кредити:** 2.0

**Форма на оценяване:** писмен изпит

**Семестър:** II

**Общ хорариум:** 15л+0су+0пу

**Статут на дисциплината:** задължителна

**Методическо ръководство:**

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

**Лектор:** проф. д-р Васка Станчева–Попкостадинова, д.м.

**E-mail:** [v\\_stancheva@swu.bg](mailto:v_stancheva@swu.bg)

**Анотация:**

Курсът се състои от две части: работа в екип и супервизия в практиката на социалната работа при социалнозначими заболявания.

В първата част на курса се въвеждат основни знания за работата в екип, очертават се отделните етапи при формиране на екипа, функциите и ролите на отделните членове и екипа като цяло, факторите за екипна ефективност. Акцентираща се върху структурата на екипното заседание и се дава възможност за дискусии относно груповите процеси, които възникват в екипната работа, както и за ролята на водещия, като фактор за ефективно функциониране на екипа. Чрез представяне и анализ на случаи и участие в групови дискусии се дава възможност на участниците в курса да изведат основните умения за работа в екип и очертаят най-често срещаните проблеми в процеса на създаване и функциониране на екипите в контекста на грижата за хората със социалнозначими заболявания.

Супервизията е друг фокус на курса. Целта е да се представят базисни понятия и се изгради разбиране за супервизията като средство за окуражаване на критичността към собствената работа, осъзнаване на собственото поведение в професията и свързаните с него чувства, развиване на аналитични и рефлексивни умения, както и за предприемане на конкретни действия за позитивна промяна. Чрез групови дискусии и представяне на личен опит се дава възможност на участниците да приемат супервизията като необходимо условие за ефективна социална работа.

**Съдържание на учебната дисциплина:**

Част първа: Екип – дефиниции, основни функции и роли. Формиране и развитие на екипа. Характеристика на отделните етапи. Модели. Екипни заседания – основни правила и процедури. Ефективност на работата в екип. Бариери за ефективна работа в екип.

Част втора: Супервизия в социалната работа при социалнозначими заболявания – цел, задачи, правила. Процедурни аспекти. Роля на супервизора. Видове супервизия.

**Технология на обучението и оценяване:**

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на аудио-визуална техника, както и интерактивни методи, представяне и обсъждане на случаи, видеоанализ на случаи.

Самостоятелната подготовка предвижда: проучване и анализиране на литературни източници; изготвяне на аотирана библиография; подготовка на инструментариум и провеждане на проблеми и добри практики на работа в екип; разработване на курсови работи.

Текущият контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми по предварително зададени теми от лекционния курс.

Изпитът е писмен (тест с въпроси с множествен избор) с отчитане на текущите оценки през семестъра.

## **ТОКСИКОМАНИИ**

**ECTS кредити:** 3.0

**Форма на оценяване:** писмен изпит

**Семестър:** II

**Общ хорариум:** 15л+7су+0пу

**Статут на дисциплината:** задължителна

**Методическо ръководство:**

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

**Лектор:** доц. д-р Росен Калпачки, д.м.

**E-mail:** [rosen\\_kalpachki@swu.bg](mailto:rosen_kalpachki@swu.bg)

**Анотация:**

Учебната дисциплина „Токсикомании“ въвежда студентите в проблематиката на фармакологичните и наркотични зависимости – фармакодинамика, начин на действие, протичане, първа помощ и др. Целите на изучавания предмет са да предостави знания за основните термини и теории на фармакодинамиката, токсикологията, превенцията, диагнозата и терапията на зависимостите; да задълбочи разбирането на протичането и развитието на зависимостите, както и адекватните терапевтични подходи; да подобри способностите на студентите за социална подкрепа и предоставяне на здравни грижи на хората, страдащи от зависимости.

**Съдържание на учебната дисциплина:**

- Основни термини във фармакологията; фармакокинетика и фармакодинамика.
- Основни термини във фармакотерапията. Странични ефекти на медикаментите.
- Зависимостта от психоактивни вещества – хронично рецидивизиращо разстройство.
- Влиянието на средата и генетичните фактори върху употребата / зависимостта от психоактивни вещества.
- Невробиология на зависимостите.
- Злоупотреба и зависимост от стимуланти – кокаин, амфетамини.
- Злоупотреба и зависимост от депресанти – алкохол, барбитурати, други седативи и сънотворни средства, транквилизатори, инхаланти.
- Злоупотреба и зависимост от опиоиди - морфин, хероин, кодеин, метадон.
- Злоупотреба и зависимост от канабис – марихуана, хашиш, ТНС. (тетрахидроканабинол)
- Злоупотреба и зависимост от халюциногени – ЛСД, мескалин, РСР.
- Остри интоксикации и първа помощ.
- Принципи на лечение на зависимостите.
- Биофийдбек терапия на зависимостите. кЕЕГ- фийдбек терапия на зависимости.
- Стратегии за превенция на зависимостите.
- Психосоциална рехабилитация на зависимостите.

**Технология на обучението и оценяване:**

Лекционният курс се провежда по начин, съчетаващ класическите методи на преподаване и интерактивни такива, стимулиращи активното участие на студентите. Семинарните упражнения следват тематиката на лекциите. Студентите отработват наученото по време на лекции, работят по литературни източници, които са прочели и конспектирали във времето за самоподготовка, анализират примери, проблеми и казуси, които се използват за формиране на знания и навици. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба No 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

**ОРГАНИЗАЦИЯ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ ЗДРАВНАТА И СОЦИАЛНА СИСТЕМА**

**ECTS кредити: 2.0**

**Форма на оценяване:** писмен изпит

**Семестър: II**

**Общ хорариум: 15л+0су+0пу**

**Статут на дисциплината: задължителна**

**Методическо ръководство:**

Катедра „Логопедия“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

**Лектор:** доц. д-р Екатерина Митова, д.м.

**E-mail:** [ekaterina@swu.bg](mailto:ekaterina@swu.bg)

**Анотация:**

С настъпването на промени в икономическото, социално и обществено развитие на обществото възникват проблеми, чието решаване изисква комплексен и мултидисциплинарен подход. Необходимо е обединяване на усилията и ресурсите на различните обществени системи: образователна, здравна, социална и др. Социалните работници е необходимо да познават ресурсите на различните системи и да умеят да организират взаимодействие между тях, за да предоставят необходимата помощ и подкрепа за решаване на различни проблеми. Задачата на обучението по организация на взаимодействие между здравната и социална система е да бъдат представени и усвоени базисни познания в тази област. Те са необходими на студентите поради съществените особености на бъдещата им работа с пациенти/клиенти/, възрастни хора със социални проблеми, с нарушени анатомични и физиологични функции, както и с придружаващи соматични нарушения.

**Съдържание на учебната дисциплина:**

Въведение в дисциплината. Лицата със социалнозначими заболявания като контингент на здравната система. Лицата със социалнозначими заболявания като контингент на социалната система. Цел и задачи на взаимодействието на здравната и социална система при различни заболявания: инсулти, депресия, шизофрения, диабет, деменция и др. Организация на взаимодействието между здравната и социална система в долекарската и лекарската помощ. Организация на взаимодействието между здравната и социална система в социалните услуги и институции. Законова и подзаконова рамка на взаимодействието между здравната и социална система. Здравно и социално осигуряване на различни групи от населението. Здравно осигуряване на различни групи от населението. Трудоустройство на лица със социално значими заболявания. Необходими документи при осигуряване на социална закрила и социална подкрепа на лица със социалнозначими заболявания.

**Технология на обучението и оценяване:**

Лекционният курс се провежда по традиционен утвърден формат и чрез използването на интерактивни методи и аудиовизуални средства. Стратегията на преподаването е изградена върху класическите преподавателски традиции с акцент върху взаимодействието между здравната и социална система за закрила на лица в риск. Изпитът е писмен по предварително зададен конспект с отчитане на текущия контрол. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити.

**II. ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ**

**КОМУНИКАЦИЯ И КОМУНИКАТИВЕН ТРЕНИНГ**

**ECTS кредити: 3.0**

**Форма на оценяване:** писмен изпит

**Семестър: I**

**Общ хорариум: 7л+8су+0пу**

**Статут на дисциплината: избираема**

**Методическо ръководство:**

Катедра „Логопедия“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

**Лектор:** доц. д-р Елка Горанова

**E-mail:** [elkalogo@swu.bg](mailto:elkalogo@swu.bg)

**Анотация:**

Точното определяне на понятието комуникация е **целта** на целия курс и дава границите и предмета му. Разглеждат се предпоставките, които характеризират комуникацията като социално поведение на човека.

С настоящата учебна програма се **цели** студентите да придобият знания и умения за човешката комуникация (вербална и невербална) и да усвоят основни комуникативни умения, свързани с бъдещата им професия на социални работници. Обучението се основава на характеристиките на социалната интеракция и поведение. Обучението по дисциплината си поставя за **задача**, студентите да усвоят процесите, чрез които участниците в комуникацията се приспособяват и решават проблемите, възникващи при социалната интеракция, или определянето на ролите, отговорностите и нормите, както и разрешаване на несъгласията и конфликтите.

От студентите се **очаква** да усвоят и прилагат набор от комуникативни умения, необходими в непосредствената им социална работа като **краен резултат** от обучението.

**Съдържание на учебната дисциплина:**

Професията на социалния работник и човешката комуникация; Развитие на комуникацията, езика и речта; Социална комуникация; Основни комуникативни умения (ОКУ) – ефективно слушане и изпращане на съобщения, задаване на въпроси, отразяване, себеразкриване, създаване и поддържане на доверие, управление на гнева, разрешаване на конфликти, преговаряне, власт и оказване на влияние.

**Технология на обучението и оценяване:**

Обучението на студентите включва лекции и семинарни упражнения, които са задължителни с оглед овладяване минимума от знания чрез прилагане на съвременни интерактивни методи на преподаване и учене. В процеса на обучение при някои от занятията, студентите се разделят на малки групи и разиграват ситуации, в които демонстрират основни типове комуникативни умения. Основната форма за оценка на знанията на студентите е писменият изпит. Прилага се тест с отворени и затворени въпроси и отчитане на текущия контрол.

**ПОСРЕДНИЧЕСТВО В РЕШАВАНЕТО НА КОНФЛИКТИ**

**ECTS кредити: 3.0**

**Форма на оценяване:** текуща оценка и писмен изпит

**Семестър: I**

**Общ хорариум: 7л+8су+0лу**

**Статут на дисциплината: задължителна**

**Методическо ръководство:**

Катедра „Психология“

Философски факултет

**Лектор:** доц. д-р Наташа Ангелова

**E-mail:** [natasha\\_v@swu.bg](mailto:natasha_v@swu.bg)

**Анотация:**

Програмата на курса по „Посредничество в решаването на конфликти” е предназначена за студенти в магистърска степен в професионално направление Социални дейности и квалификация Магистър по социална работа при социално-значими заболявания. Знания и умения за посредническа дейност в конфликтни ситуации и решаване на конфликти по конструктивен начин са особено необходими на социалния работник във всякакъв контекст – при работа с индивиди, семейства, групи и общности.

**Съдържание на учебната дисциплина:**

Дефиниция на конфликт. Елементи на конфликта. Видове конфликти. Динамика на конфликта. Видове решения на конфликта. Стъпки при конструктивното решаване на конфликта. Посредничество в преодоляването на конфликти в семейството. Посредничество в преодоляването на етно-социални конфликти. Посредничество в решаването на трудови конфликти. Компетентност на социалния работник в медиацията при решаване на конфликти.

**Технология на обучението и оценяване:**

Лекционният курс се провежда чрез използването на традиционни и съвременни интерактивни методи за преподаване и учене, като: лекция, мултимедийни презентации, дискусия, учене чрез правене и пр. Използват се резултати от собствени изследвания и практическия опит на преподавателя. Семинарите упражняват целят прилагане на отделни методи и техники в практически контекст самостоятелно или с подкрепата на преподавателя.

Изпитът е писмен с отчитане на текущата оценка през семестъра.

## **ПРОМОЦИЯ НА ЗДРАВЕ**

**ECTS кредити: 3.0**

**Форма на оценяване:** писмен изпит

**Семестър: I**

**Общ хорариум:** 7л+8су+0пу

**Статут на дисциплината:** избираема

**Методическо ръководство:**

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

**Лектор:** проф. д-р Васка Станчева–Попкостадинова, д.м.

**E-mail:** [v\\_stancheva@swu.bg](mailto:v_stancheva@swu.bg)

**Анотация:**

Лекционният курс представя промоцията на здравето като съвременна философия на общественото здравеопазване. Акцентира се на възможностите за формиране на здравословен начин на живот на отделния индивид и обществото като цяло, стимулиране на адекватни здравна мотивация и отношение, здравни навици и здравословен стил на живот в процеса на постигане подобрен здравен статус на населението.

Целта на обучението е да запознае студентите със същността, целите и основните принципи на промоция на здравето и да се формират умения за анализ и оценка на здравното състояние на отделните групи индивиди, на здравните потребности на населението, на социалните фактори на здравето, на подходите при решаване на конкретните медико-

социални проблеми в контекста на стимулиране личната отговорност на хората за тяхното здраве.

#### **Съдържание на учебната дисциплина:**

В учебния курс се представя информация за идеите и решенията по промоцията на здравето, приети със съдействието на Световната здравна организация. Представят се стратегията, дейностите и ангажиментите на държавни и обществени структури, а така също и на личните и групови права и отговорности за здравето. Лекционният курс включва: компоненти на здравето, концептуален преглед на промоцията на здраве; стратегии и дейности за промоция на здраве; здравно образование и възпитание; първичните здравни грижи като основа на новото обществено здравеопазване; личността и социалната група като ресурси на здравето; стратегии на СЗО в промоцията на здраве; международни и национални стратегии и програми за промоция на здравето.

#### **Технология на обучението и оценяване:**

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения формат и чрез използването на интерактивни методи и аудиовизуални средства. В преподаването се използват примери от практиката на титуляря на дисциплината. Семинарите се провеждат под формата на полуструктурирани дискусии с модерираща роля на преподавателя и включват обсъждане на казуси, видеоанализ и обсъждане резултати от проучвания.

Текущият контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми по предварително зададени теми от лекционния курс. Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра.

### **РЕПРОДУКТИВНО ПОВЕДЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКА ПОЛИТИКА**

**ECTS кредити: 3.0**

**Форма на оценяване:** писмен изпит

**Семестър: I**

**Общ хорариум:** 7л+8су+0пу

**Статут на дисциплината:** избираема

**Методическо ръководство:**

Катедра „Здравни грижи“

Факултет “Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

**Лектор:** доц. д-р Петя Андреева

**E-mail:** [petya.andreeva@swu.bg](mailto:petya.andreeva@swu.bg)

#### **Анотация:**

Курсът по “Репродуктивно поведение и демографска политика” е както общообразователен, така и основен за обучението на студентите от магистърската програма по ”Социална работа при социалнозначими заболявания”. Учебната дисциплина „Репродуктивно поведение и демографска политика” е необходима част от подготовката на студентите от тази специалност, защото чрез нея се получават знания за същността на демографските процеси, факторите, които ги определят и тенденциите в демографското развитие на България.

#### **Съдържание на учебната дисциплина:**

Целта на обучението в раздела по репродуктивно поведение е да запознае студентите с проблемите на сексуалното и репродуктивното здраве в различните възрастови групи, както и при лица с увреждания. В сектора по демографска политика - да запознае студентите с основните демографски показатели използвани при анализа на демографските процеси; с

причините и проявите на демографския срив в страната, социално-икономическите и други фактори, влияещи върху демографските показатели; да провокира търсене и прилагане на стратегии и модели за справяне с демографския срив в страната.

#### **Технология на обучението и оценяване:**

Лекционният курс се провежда като се съчетават традиционно утвърдените средства (с използването на различни аудио-визуални средства) и интерактивни методи, включващи използване на схеми, видеоматериали, дискусии, обсъждане на казуси, работа по случаи, проучване на литература по предварително зададена тема. Семинарните упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, дискусии, обсъждане на казуси, работа по случаи, проучване на литература по предварително зададена тема. Изпитът е под формата на тест и обхваща материала от лекции. Съдържа отворени и затворени въпроси, които имат различна тежест.

Текущия контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми, разработване на самостоятелни казуси.

### **ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА**

**ECTS кредити: 3.0**

**Форма на оценяване:** писмен изпит

**Семестър: I**

**Общ хорариум:** 7л+8су+0пу

**Статут на дисциплината:** избираема

**Методическо ръководство:**

Катедра „Връзки с обществеността“

Правно-исторически факултет

**Лектор:** доц. д-р Димитрина Стефанова

**E-mail:** [dimi@swu.bg](mailto:dimi@swu.bg)

#### **Анотация:**

Връзките с обществеността (PR) имплицитно подпомагат разбирането и модифицирането на социалната промяна. PR търсят, намират и прилагат нови подходи за комуникиране. PR идентифицират целеви групи, развиват ефективността на общуването с тях, превеждат обществени и институционални цели и идеи на езика на индивидуалното и групово поведение.

#### **Съдържание на учебната дисциплина:**

Същност, аспекти и принципи на връзките с обществеността. Дефиниране на PR. Развитие на технологията и съвременни тълкувания на PR. Аспекти на връзките с обществеността. Модели на PR на Груниг и Хънт. Дейности на връзките с обществеността в организацията. Съвременни изисквания към PR-специалиста. Функции и видове връзки с обществеността. Техники за връзките с обществеността. Прессъобщението – същност, правила, подготовка и написване. Новината - същност и специфика. Темите, които по-лесно стават новини. Изготвяне на комплект материали за медиите (медия папка). Основни правила за медиен успех. Взаимоотношения с журналистите.

#### **Технология на обучението и оценяване:**

Лекционният курс се провежда с използване на интерактивни методи. Лекциите се представят на презентации, преподавания материал е онагледен с множество примери. Текущият контрол се осъществява по време на занятия през семестъра чрез оценяване на курсови задачи по съответната точкова система. Обучението по дисциплината завършва с

писмен изпит върху учебния материал.

## **ИНФОРМАЦИОННИ АСПЕКТИ НА СОЦИАЛНИТЕ ДЕЙНОСТИ**

**ECTS кредити: 2.0**

**Форма на оценяване:** писмен изпит

**Семестър: II**

**Общ хорариум:** 7л+8су+0пу

**Статут на дисциплината:** избираема

**Методическо ръководство:**

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

**Лектор:** гл. ас. д-р Йоанна Цветанова

**E-mail:** [ytzvetanova@swu.bg](mailto:ytzvetanova@swu.bg)

### **Анотация:**

Информационните и комуникационните технологии са неделима част от функционалната грамотност на съвременните социални работници. Акцентът в обучението по дисциплината е поставен върху придобиване на знания, свързани със съвременните методически решения и практики в социална работа, при които формите и методите за помагане са базирани на съвременните информационни и комуникационни технологии. Това ще допринесе за изграждане у студентите на самочувствие за познаване приложимостта на технологиите в полето на социалната работа.

### **Съдържание на учебната дисциплина:**

Учебната дисциплина обхваща постижения в областта на информационните технологии и тяхното приложение в социалната работа, които са многообразни и с претенция за нов концептуален подход към проблематиката. Пример за това са: електронна терапия, предоставяне на услуги на отделни клиенти чрез използване на онлайн консултиране, видеоконферентна връзка, самоуправляеми уеб-базирани интервенции, електронни социални мрежи, мобилни приложения, изкуствен интелект и др. и как тези *инструменти* могат да се използват *ефективно и етично*, тъй като използването на ИКТ в социалната работа е свързано с безпрецедентни етични дилеми.

### **Технология на обучението и оценяване:**

Лекционният курс се провежда, съчетавайки традиционно утвърдения класически начин на преподаване с използване на аналитичния метод и метода на наблюдение, беседа и интерактивни методи на работа (индивидуална и групова работа, изработване на постери и колажи, изготвяне на проекти и др.).

Учебното съдържание предполага провеждане на методи ориентирани към действие като – интерактивни методи, симулации, работа в екип и др.

Установяването на предварителните знания и умения на студентите по учебната дисциплина, техния стил на учене, мотиви и интереси към учебната дисциплина се явява важен фактор за постигане на целите и задачите. За изясняване на тези особености се предвиждат различни подходи за установяване на входното равнище на студентите като: провеждане на устни беседи, тест-анкети или доклади от студентите. В зависимост от показаното равнище на предварителната подготовка се предвижда актуализация на съдържанието, обема и дълбочината на разглежданите теми, както и методите на преподаване. През семестъра се провеждат контролни работи, разработват се реферати и проекти. Изпитът е под формата на тест и обхваща материала от лекции и семинарни упражнения. Съдържа отворени и затворени въпроси, които имат различна тежест.

Окончателната оценка е на основата на текущия контрол и изпитната оценка в съотношение 6:4.

## **ПСИХОЛОГИЧНИ ЗАЩИТИ И НЕВЕРБАЛНА КОМУНИКАЦИЯ**

**ECTS кредити: 2.0**

**Форма на оценяване:** писмен изпит

**Семестър: II**

**Общ хорариум:** 7л+8су+0пу

**Статут на дисциплината:** избираема

**Методическо ръководство:**

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

**Лектор:** проф. д-р Васка Станчева–Попкостадинова, д.м.

**E-mail:** [v\\_stancheva@swu.bg](mailto:v_stancheva@swu.bg)

### **Анотация:**

Учебната дисциплина има за свой предмет различните типове психологични защиты и невербалната комуникация в контекста на социалната работа. Учебното съдържание е разпределено в две относително обособени части: психологични защиты и невербална комуникация. Основната цел на дисциплината е да се изгради разбиране за: защитните механизми; процесът на комуникация и бариерите за нейната ефективност на вербално и невербално ниво. Тематичният материал е пряко свързан с практическата социална работа, в съответствие с нейната специфика и граници.

### **Съдържание на учебната дисциплина:**

Защитни механизми. Пренос и контрапренос. Класификация на защитните механизми. Тревожност и протективна функция на защитите-роля за социалната практика. Теория за комуникацията. Видове комуникация. Елементи на невербалната комуникация. Аксиоми на комуникацията. Бариери за ефективна невербална комуникация. Подходи за оценка.

### **Технология на обучението и оценяване:**

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения формат и чрез използването на интерактивни методи, аудио-визуални средства, видеоматериали. В преподаването се използват примери от практиката на титуляря на дисциплината.

Текущият контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми по предварително зададени теми от лекционния курс. Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра.

## **СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ В ЕКСТРЕМАЛНИ УСЛОВИЯ**

**ECTS кредити: 2.0**

**Форма на оценяване:** писмен изпит

**Семестър: II**

**Общ хорариум:** 7л+8су+0пу

**Статут на дисциплината:** избираема

**Методическо ръководство:**

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

**Лектор:** доц. д-р Росен Калпачки, д.м.

**E-mail:** [rosen\\_kalpachki@swu.bg](mailto:rosen_kalpachki@swu.bg)

**Анотация:**

Стихийните бедствия като земетресения, пожари, наводнения и други са изключително опасни за хората, тъй като възникват внезапно, развиват се с бърза скорост и поразяват обширни пространства и обикновено засягат много хора.

Целите и задачите на курса са студентите да придобият знания за това как екстремните условия повлияват на хората в битов и психологически план, какви са реакциите на личността и обществото в подобни ситуации, проявите на посттравматичния стрес и ролята на специалиста по социални дейности в преодоляването му. Освен това те се запознават и с основните характеристики и принципи за правилни действия при земетресения, пожари, наводнения, урагани и др; основните начини и средства за организиране и провеждане на спасителни работи в районите на разрушения; методите и средствата за оказване на първа помощ на пострадалите хора.

**Съдържание на учебната дисциплина:**

Основни видове и характеристика на стихийните бедствия. Екстремални ситуации и влиянието им върху поведението на хората. Посттравматични стресови разстройства. Социално-психологически аспекти на тероризма. Основни принципи за действия на хората при възникване на земетресения. Видове животоспасяващи действия, които се провеждат на пострадали хора при земетресения. Начини и средства за защита при възникване на наводнения от поройни дъждове и приливни вълни. Методи и средства за оказване на първа помощ на пострадали хора при наводнения. Основни принципи за действия при възникване на пожари в жилищни и обществени сгради. Роля на социалния консултант.

**Технология на обучението:**

В процеса на обучение се прилага съчетание от класически и интерактивни методи и подходи на преподаване и учене. В лекциите посочените теми се преподават в зависимост от специфичният им характер като при всички се използва мултимедия и компютърна конфигурация.

Семинарните упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, аудиовизуални материали, групови дискусии, обсъждане на казуси, решаване на ситуационни задачи и тяхното приложение в практически условия.

При провеждането им учебното съдържание се онагледява чрез компютърна конфигурация със съвременно подбрани онагледяващи средства. Освен това се провеждат практически демонстрации с технически средства за оказване на първа помощ, начините за спасяване на хората

Основна форма за проверка и оценка на знанията на студентите е писменият изпит (тест). Знанията и уменията на студентите се оценяват по шестобалната система.

Оценъчните процедури са: текущ контрол - той се осъществява по време на присъствието на лекциите и упражненията; изпит - обучението завършва с писмен изпит, в който могат да се включват тест, теоретични въпроси, практически задачи.

**ПУБЛИЧНО-ЧАСТНО ПАРТНЬОРСТВО**

**ECTS кредити:** 2.0

**Форма на оценяване:** писмен изпит

**Семестър:** II

**Общ хорариум:** 7л+8су+0пу

**Статут на дисциплината:** избираема

**Методическо ръководство:**

Катедра „Икономика”

Стопански факултет

**Лектор:** проф. д-р Мария Кичева

**E-mail:** [mkicheva@swu.bg](mailto:mkicheva@swu.bg)

**Анотация:**

Учебната дисциплина дава знания и умения на студентите за основни въпроси по реализацията на публично-частните партньорства (ПЧП) в областта на техническото и социалното инфраструктурно развитие на регионално и/или местно (вкл. градоустройствено) равнище. Изучаването на ПЧП е полезно и необходимо с оглед на динамиката на социално икономическото развитие.

Студентите получават познания за процесите свързани с проучването на възможностите за партньорство, планиране, финансиране, организиране, мониторинг и модернизация и разширение, изграждане, експлоатация, поддръжка и/или управление на инфраструктурните системи и съоръжения, и предоставянето на съответните публични блага.

**Съдържание на учебната дисциплина:**

Обща характеристика на модела на публично-частно партньорство. Рискове и управление на риска при публично-частното партньорство. Теоретико-приложни аспекти на публично-частното партньорство в инвестиционни проекти за техническа инфраструктура. Особености на процеса на осъществяване на ПЧП. Фаза на инициране на публично-частни проекти. Фаза на оценка на публично-частни проекти. Фаза на договаряне на публично-частни проекти. Фаза на извършване на публично-частни проекти.

**Технология на обучението и оценяване:**

Лекциите по дисциплината се провеждат по установения традиционен начин, като студентите биват запознати с преподавания материал. Задължително в началото на всяка лекция се прави кратко въведение, като се осигурява необходимата връзка от една тема към друга. Лекциите са богато схематично и таблично илюстрирани, с необходимите за целите на обучението примери.

В семинарните упражнения се използват предимно интерактивни методи на преподаване и учене, целящи стимулиране на активната роля на студентите. Съобразно поставените задания от водещия упражненията, извънаудиторната заетост се състои от посещения в библиотеката, черпене на информация от Интернет; изготвяне на писмени разработки, подготовка за тестове за проверка на знанията с цел текущ контрол, системна подготовка по зададени теми за предстоящите семинарни занятия.

Дисциплината завършва с изпит в края на семестъра. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелна работа на студентите, оценена чрез текущ контрол. Текущият контрол се осъществява чрез: дискусия, изразяване на собствени аргументирани становища, касаещи обсъжданата тема в семинарните занятия; представяне и защита на тезите, заложили в зададената писмена разработка; проверка на усвоените знания чрез решаване на тестове върху преподавания материал; умения за представяне и успешно защитаване на собствени идеи.

**ТРУДОВА И СОЦИАЛНА РЕХАБИЛИТАЦИЯ**

**ECTS кредити:** 2.0

**Форма на оценяване:** писмен изпит

**Семестър:** II

**Общ хорариум:** 7л+8су+0пу

**Статут на дисциплината:** избираема

**Методическо ръководство:**

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

**Лектор:** гл. ас. д-р Мария Стойкова

**E-mail:** [m\\_stoikova@swu.bg](mailto:m_stoikova@swu.bg)

**Анотация:**

Познанията в областта на „Трудова и социална рехабилитация” са необходими за студентите поради съществените особености на бъдещата им работа с пациенти/клиенти/, възрастни хора със социални проблеми, с нарушени анатомични и физиологични функции, както и с придружаващи други соматични нарушения. Учебната дисциплина има за цел да осигури фундаментална подготовка в една основна насока – трудовата и социална рехабилитация. Съдържанието на лекционния курс, неговата структура, различните актуални проблеми, формулираните проблемни задачи целят създаване на максимални възможности за активизиране на самостоятелната работа на студентите.

**Съдържание на учебната дисциплина:**

Въведение в дисциплината „Трудова и социална рехабилитация”. Определение на трудова и социална рехабилитация. Същност и дефиниции за трудова и социална рехабилитация. Изследвания на увреждането като обект на рехабилитацията. Основни насоки на изследванията. Системи за оценка на загубената трудоспособност. Рехабилитация и трудоустрояване. Заболявания и увреждане. Термини и понятия в областта на трудовата и социалната рехабилитация. Международни организации и тяхната роля за развитието на трудовата и социалната рехабилитация. Органи и организации в България, провеждащи рехабилитацията.

Трудово и социално законодателство, уреждащо въпросите на рехабилитацията. Професионална квалификация и преквалификация на лицата с увреждане. Оценка на ефективността на рехабилитационните мероприятия.

**Технология на обучението и оценяване:**

Лекционният курс се провежда по начин, съчетаващ традиционните и съвременните иновативни интерактивни подходи и методи, като се базира върху теоретичната парадигма за общовалидното значение на профилактично-оздравителната рехабилитация за подобряване качеството на живот на социалните обекти и на лица с увреждания.

Стратегията на преподаването е изградена върху класическите преподавателски традиции с използването на иновативни подходи за стимулиране активността и творчеството на студентите. Изпитът е под формата на тест и обхваща материала от лекции. Съдържа отворени и затворени въпроси, които имат различна тежест. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита в съотношение 6:4.